

1. Dag: BIM Metoden og paradigmeskiftet / Koordinering og Processer

PROGRAM: 14. januar 2019		
Tid	Emne:	Underviser:
08.30 - 09.00	Ankomst – Indskrivning / Morgenkaffe	Alle
09.00 - 09.15	Introduktion til uddannelsen og til modul 1 / Introduktion til dagen	Christian Bolding
09.15 - 10.25	Building Information Modeling (BIM) – Hvad er det? <ul style="list-style-type: none"> - Historik og baggrund /Konceptet og Teorien - Metoden og processerne / Konsekvens for arbejdsmetoden - Nye aftaleformer/Aftalesættet - Hvad giver værdi - Etc. 	Christian Bolding
10.25 - 10.50	Er IKT koordinering det samme som en projekteringsledelse? <ul style="list-style-type: none"> - Hvad er ledelse og hvad er koordinering / Hvad er projekteringsledelse, med baggrund i ABR18 og YBL18 - Hvad er IKT ledelse / Hvad er IKT koordinering, med baggrund i ABR18 og YBL18 - Etc. 	Christian Bolding
10.50 - 11.00	Pause – Kaffe / The	Alle
11.00 - 12.20	Projektstyring med VDC/BIM og nye kommunikationsmuligheder: Overordnet: <ul style="list-style-type: none"> - Kort intro til virksomheden og virksomhedens software og til indlægsholderen - Introduktion til digital projektstyring, herunder krav til datagrundlaget - Hvordan sikrer/kontrollerer vi den digitale projektstyring (herunder, IKT-aftalegrundlag og granskning af 3D-bygningsmodeller) <ul style="list-style-type: none"> o Kollisioner m.m. (andre kvalitetskontroller) o Digitale leverancer m.m. - Intro til virksomhedens projektstyringsmetoder og risikoanalyser - Etc. <p><i>Nærværende indlæg er et overordnet indlæg og bliver foldet ud og detaljeret yderligere, samt suppleret, i et indlæg på Modul 2, dag 1</i></p>	Direktør, Civilingeniør, Master i IT, ph.d. Kristian Birch Pedersen, Exigo
12.20 - 13.00	Frokost	Alle
13.00 - 13.15	Fritid - til at ordne mobilopkald og mails	Alle
13.15 - 14.00	BIM metoden og BIM processen: <ul style="list-style-type: none"> - Processen og delprocesserne - Hvorfor "objekter" og hvorfor ikke "streger" - Hvordan bruges BIM i hverdagen / Anvendelsen af IFC - Modelleringsprocessen og anvendelsen af objekter - Teknisk detaljering og grafisk detaljering - Etc. 	ICT & BIM Process Manager / Architectural Technologist Simon Andreas Arnbjerg, SHL Architects
14.00 - 14.10	Pause – Kaffe / The	Alle
14.10 - 15.10	BIM metoden og BIM processen – <u>Fortsat:</u> Model viewing - Solibri <ul style="list-style-type: none"> - Hands on – kursisten medtager egen bærbar PC Værktøj: http://www.solibri.com/products/solibri-model-viewer/ Skal downloades og installeres på kursisternes maskine inden kurset	ICT & BIM Process Manager / Architectural Technologist Simon Andreas Arnbjerg, SHL Architects
15.10 - 16.00	Anvendelse af BIM-modeller til avanceret energi og indeklimateknologi: <ul style="list-style-type: none"> - Optimering af samarbejdsprocessen mellem arkitekt og ingeniør - Automatisering af energi- og indeklimateknologi - Krav til IKT-aftale og BIM-modeller - BIM-modellen som en reel samarbejdsplatform - Visuel programmering som driver for nye arbejdsmetoder - Etc. 	Koncernkompetencechef Steffen Maagaard, MOE

IKT Koordinator & Leder Uddannelsen - 6. sæson - 14.01.2019 / 11.06.2019

16.00 - 16.10	Pause – Kaffe / The – Kagebord	Alle
16.10 - 16.20	Fritid - til at ordne mobilopkald og mails	Alle
16.20 - 17.10	Anvendelsen af IKT/BIM i installationer i nybyggeri og renovering: <ul style="list-style-type: none"> - Aftaler / IKT Specifikationer<ul style="list-style-type: none"> o Granskning af samarbejdspartnere o Leverancespecifikationer og MKS o Metoder og processen indenfor installationer o Værktøjer / Software / applikationer - Afleveringsformer - Etc.	Kompetencechef for BIM- Revit Vivi Nyehuus Andersen, MOE
17.10 - 17.15	Generelle spørgsmål og opsummering	Alle / Christian Bolding
17.15 - 18.50	Gruppeopgaver til løsning og fremlæggelse 2. dag: <ul style="list-style-type: none"> - Multiple Choice opgaver m.m. - Skriftlig opgave	Alle / Christian Bolding
18.50 - 19.00	Tak for i dag og på gensyn i morgen	Alle
19.00 - >	Middag	Alle

IKT Koordinator & Leder Uddannelsen - 6. sæson - 14.01.2019 / 11.06.2019

2. Dag: **Gældende krav til projektering og udførelse af offentligt/almment byggeri**

PROGRAM:	15. januar 2019	
Tid:	Emne:	Underviser:
07.30 - 08.30	Morgenkaffe	Alle
08.30 - 09.10	Introduktion til dagen og gennemgang af opgaverne fra 1. dag	Alle / Christian Bolding
09.10 - 09.25	IKT og BIM i EU lovgivningen: <ul style="list-style-type: none"> - Det nye udbudsdirektivs krav til IKT og BIM - EU's rapport om BIM i EU landene - Etc. 	Christian Bolding
09.20 - 10.00	IKT-bekendtgørelserne (118+119) og de enkelte bygherrekrav: <ul style="list-style-type: none"> - Bekendtgørelsernes anvendelsesområde m.m. - De 9 paragraffer med bygherrekrav - Tolkningen af de enkelte krav - Etc. 	Christian Bolding
10.00 - 10.10	Pause – Kaffe / The	Alle
10.10- 11.10	IKT-bekendtgørelserne (118 + 119) og de enkelte bygherrekrav – <u>Fortsat</u>	Christian Bolding
11.25 - 12.00	Konsekvenserne og Vejledningerne til IKT bekendtgørelse 118 & 119: <i>Bekendtgørelsernes betydning nu og i fremtiden?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Nogle væsentlige generelle konsekvenser - Nogle væsentlige konsekvenser for bygherrerne - Nogle væsentlige konsekvenser for rådgiverne - Nogle væsentlige konsekvenser for entreprenørerne - Nogle væsentlige konsekvenser for byggematerialeleverandørerne - Hvad kan vejledning 118 bruges til, hvis BEK 118 ophæves - Hvad kan BEK 118 bruges til, hvis den ophæves - Hvordan tolkes kravene i vejledningen og hvordan bruges vejledningen i det daglige arbejde? - Etc. 	Christian Bolding
12.00 - 12.40	Frokost	Alle
12.40 - 12.50	Fritid - til at ordne mobilopkald og mails	Alle
12.50 - 13.40	IKT / BIM implementeringens konsekvenser for bygherren: <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke konsekvenser forventes IKT / BIM at få for bygherrens udbud, tidsmæssige og økonomiske opfølgning, afleveringen og driften? - Bygherrens behov for data i driftsfasen - Etc. 	Peter Munk, Bygningschef, AaK Bygninger, Aalborg Kommune
13.40 - 14.50	Bygningsstyrelsens erfaringer – IKT, BIM, IFC, BCF og COBie: <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan sikres de formelle krav om anvendelse af, objekter, klassifikationssystem, kommunikationssystem m.m. - Hvad har især været med til at skabe værdi for BS som bygherre/driftsherre i den digitale proces? - Eksempler, herunder krav til IFC, BCF og COBie - Case: - Etc. 	Bygningskonstruktør, BIM Specialist Henrik Tuxen Lyck, Bygningsstyrelsen
14.50 - 15.35	Forretningsstrategi og digitalisering: <ul style="list-style-type: none"> - Strategi i projektbaserede organisationer - Dilemmaer i forretningsstrategi - Strategikoalition – hvem laver strategi, hvem burde lave strategi - Etc. 	Christian Koch Professor, Ph.D. Chalmers University of Technology, Architecture and Civil Engineering, Construction Management
15.35 - 15.45	Pause – Kaffe / The	Alle
15.45 - 15.55	Fritid - til at ordne mobilopkald og mails	Alle

IKT Koordinator & Leder Uddannelsen - 6. sæson - 14.01.2019 / 11.06.2019

15.55 - 16.40	Forretningsstrategi og digitalisering - <i>Fortsat</i> <ul style="list-style-type: none"> - 6 trin i strategiudvikling - Øvelse omverdensanalyse - Etc. -	Christian Koch Professor, Ph.D. Chalmers University of Technology, Architecture and Civil Engineering, Construction Management
16.40 - 17.10	Markedets modellerings- og simuleringssoftware m.m.: <ul style="list-style-type: none"> - Behov og ønsker! / Parametre i valg af software! - Hvordan vælger vi det rigtige værktøj?<ul style="list-style-type: none"> - Case fra rådgiververdenen - Hvordan vælger vi det forkerte værktøj?<ul style="list-style-type: none"> - Case fra rådgiververdenen - Etc.	Christian Bolding
17.10 - 17.15	Generelle spørgsmål og opsummering	Alle / Christian Bolding
17.15 - 18.50	Gruppeopgaver til løsning og fremlæggelse 3. dag: <ul style="list-style-type: none"> - Multiple Choice opgaver m.m. - Skriftlig opgave	Christian Bolding
18.50 - 19.00	Tak for i dag og på gensyn i morgen	Alle
19.00 - >	Middag	Alle

IKT Koordinator & Leder Uddannelsen - 6. sæson - 14.01.2019 / 11.06.2019

3. Dag: Nye BIM værktøjer / CCS værktøjer og standarder / BIM metode og begreber

PROGRAM: 16. januar 2019		
Tid	Emne:	Underviser:
07.30 - 08.30	Morgenkaffe	Alle
08.30 - 09.10	Introduktion til dagen og gennemgang af opgaverne fra 2. dag	Alle / Christian Bolding
09.10 - 09.55	Introduktion til markedets modellerings- og simuleringssoftware: <ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til modelleringsværktøjer - Introduktion til simuleringværktøjer - Etc. 	Jakob Andreassen Arkitekt / BIM ansvarlig, Rørbæk & Møller Arkitekter
09.55 - 10.40	Præsentation af free-ware BIM Værktøjer og BIM Viewers: <ul style="list-style-type: none"> - Viewere m.m. - Modelserver (kort om fremtiden) - Etc. 	Jakob Andreassen Arkitekt / BIM ansvarlig, Rørbæk & Møller Arkitekter
10.40 - 10.50	Pause – Kaffe / The	Alle
10.50 - 11.30	Open BIM / Standarder / buildingSMART– IFC-BCF-COBie: Med stadig mere komplekse BIM projekter samt brug af stadig flere forskellige software, er det afgørende for udviklingen at understøtte brugen af Open BIM. <ul style="list-style-type: none"> - Udvekslingsformaterne og IFC (ISO Standard) - Open Source værktøjer / BIM Collaboration format (BCF) - Driftsdata i COBie og sammenhængen med IFC - Etc. <p>Plenum / Øvelse: Hvorfor skal vi udveksle generiske dataformater, hvorfor kan vi ikke bare udveksle proprietære dataformater</p>	BIM Processpecialist / Bygningskonstruktør Troels Sønder Olsen, LINK arkitektur
11.30 - 12.10	Objekter, informationsniveauer og klassificeringer: <ul style="list-style-type: none"> - Egenskabsdata <ul style="list-style-type: none"> o På projekt, type og objektniveau - Informationsniveauer <ul style="list-style-type: none"> o DiKon/BIM7AA – Bygningsdelsspecifikationer - Klassifikation <ul style="list-style-type: none"> o ccs klassifikationen & BIM7AA typekodning - hvad er forskellen - Etc. <p>Plenum / Øvelse: Hvad er sammenhængen mellem egenskaber, informationer og klassifikation (identifikation)</p>	BIM Processpecialist / Bygningskonstruktør Troels Sønder Olsen, LINK arkitektur
12.10 - 12.50	Frokost	Alle
12.50 - 13.00	Fritid - til at ordne mobilopkald og mails	Alle
13.00 - 13.45	Udveksling af data med IFC (ISO Standard): <ul style="list-style-type: none"> - Formater til udveksling af data - Strukturering og klassifikation af data - IFC Guide for Revit og ArchiCad (OpenBIM vejledning dec. 2018) - Etc. <p>Plenum / Øvelse: Hvordan afklarer vi informationsbehovet og kan vi formidle det – Hvordan bruges IFC optimalt</p>	BIM Processpecialist / Bygningskonstruktør Troels Sønder Olsen, LINK arkitektur
13.45 - 14.05	Hvor er snublestenene i IKT/BIM udviklingen: <ul style="list-style-type: none"> - Hvor er problemerne – eller skal vi kalde dem udfordringerne - Etc. 	Christian Bolding

IKT Koordinator & Leder Uddannelsen - 6. sæson - 14.01.2019 / 11.06.2019

14.05 - 14.30	Et bud på den nærmeste fremtid i DK og udlandet: <ul style="list-style-type: none"> - Hvad sker der i DK - Hvad sker der i udlandet - Etc	BIM Processpecialist / Bygningskonstruktør Troels Sønder Olsen, LINK arkitektur og Christian Bolding
14.30 - 14.40	Pause – Kaffe / The	Alle
14.40 - 14.50	Fritid - til at ordne mobilopkald og mails	Alle
14.50 - 16.20	Anvisninger / Teknisk Fælleseje fra MOLIO (bips/cuneco): <ul style="list-style-type: none"> - MOLIO (bips) anvisningerne – overordnet gennemgang - Hvilken værdi skaber anvendelsen af anvisninger / teknisk fælleseje - Molios IKT specifikationer (IKT aftalen), set i relation til AB reformen, herunder ABR18 og YBL18 - Procesmanualen og "BIM følgesedlen" - Overblik over nyt fra MOLIO – revisioner og nye værktøjer<ul style="list-style-type: none"> o Data for drift o IKT-projektroller o Bygherrens Kravsstillelse o Vejledning i udbud med mængder o Vejledning i digital projektering (CAD-manualen skåret ind til benet og opdateret) o Vejledning i opdeling af bygningsmodeller - Eksempler på optimal anvendelse af MOLIO´s anvisninger og "teknisk fælleseje" - Etc.	Arkitekt og produktchef Gunnar Friborg, MOLIO
16.20 - 16.25	Generelle spørgsmål og opsummering	Alle / Christian Bolding
16.25 - 16.30	Afsluttende opgave / Hjemmeopgaven: Introduktion: Gruppeopgaver til løsning efter modul 1. <ul style="list-style-type: none"> - Multiple Choice opgaver m.m. - Skitse til et "værditræ" med lavest hængende "værdifrugter" m.m.	Christian Bolding
16.30 - >	Tak for i dag! Måske på gensyn, på modul 2 og 3	Alle

Undervisningsmaterialet er også kompendiemateriale og gennemgås ikke ordret, men er egnet til hjemme-læsning – mange slides indeholder hyperlinks til baggrundsmateriale, kan læses som supplement: